

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023**Sociology (Optional) Paper-IV****SOCO4: Social Movement in India****Day and Date: Thursday, 25/05/2023****Total Marks: 60****Time: 10.30 AM To 12.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Social Movements are arises from.....
A) Ideology B) Social discontent C) Group D) Social order
- 2 For social life's New order substitution....is the striving of social movements.
A) collective B) Purposefully C) Consciously D) Primary
- 3 For social movements success, organization &.....is necessary.
A) Organization B) Ways C) Leadership D) Structure
- 4 Social movement is aprocess.
A) continuous B) Institutional C) Objective D) Casual
- 5Defined a concept of structural stress.
A) Bloomer B) Lundberg C) Spencer D) Nail Spencer
- 6is the editor of daily newspaper 'the Hindu'.
A) P Sainath B) Keshavrao Jedhe C) Sharad Joshi D) Sharad Pawar
- 7started a Bhoodan movement.
A) Mahatma Phule B) Vinoba Bhave C) Mahatma Gandhi D) Dr. Ambedkar
- 8 In 1888.....was arrived in India.
A) Lord Curzon B) Duke of Cannaught C) Lord Welsly D) Lord Mount Batten
- 9 The leader of champarnya movement was.....
A) Mahatma Phule B) Raju Shetty C) Mahatma Gandhi D) Sharad Joshi
- 10 Mopla movement started in.....state.
A) Karnatak B) Keral C) Andhrapradesh D) Goa
- 11 The city at which Dr. Babasaheb Ambedkar convert is called as.....
A) Devbhumi B) Virbhumi C) Dikshabhumi D) Chaityabhumi
- 12 On 15 August 1936, Babasaheb Ambedkar established....
A) Swatantra Majur Paksha B) Swatantra Matdar Sangha C) Golmaje Parishad D) Manusmriti
- 13 Pune karar is happened in between Mahatma Gandhi &
A) Dr. Ambedkar B) Mahatma Phule C) Shahu Maharaj D) V.R. Shinde

14 In Kolhapur's Bindu Chouk dalit Mahasangha was established on.....

A)7July 1992 B)8 July 1992 C)5July 1992 D)10 July 1992

15 Dr.Babasaheb Ambedkar did a Kalaram Mandir Pravesha at.....

A)Nashik B)Nagpur C)Pune D)Mumbai

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of social movements
- 2 Elements of stockdal's social movement.
- 3 Peasant suicide
- 4 Religion Conversion

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Definition of social movement & it's meaning
- 2 Telangana Kisan Andolan
- 3 Explain Satyashodhak movement
- 4 Describe reservation movements in Maharashtra

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain peasant problems in India.
- 2 Explain different problems of dalit in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सामाजिक चळवळीचा उदय-----मधून झाला आहे.
अ)विचारप्रनालीतून ब)सामाजिक असंतोषातून क)समूहातून ड)समाजव्यवस्थेतून
- 2 २)सामाजिक जीवनाची नवी व्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी करण्यात येणारा-----प्रयत्न म्हणजे सामाजिक चळवळी होय.
अ)सामुहिक ब)हेतुपूर्वक क)जाणीवपूर्वक ड)प्राथमिक
- 3 सामाजिक चळवळीला यश प्राप्त होण्यासाठी जशी संघटनेची गरज असते तशी-----ची गरज असते .
अ)संघटन ब)मार्गाची क)नेतृत्वाची ड)संरचना
- 4 सामाजिक चळवळ ही-----प्रक्रिया आहे .
अ)निरंतर ब)संस्थीकृत क)उद्दिष्ट्ये ड)नैम्मीतिक
- 5 -----यांनी संरचनात्मक तणाव ही संकल्पना मांडली .
अ)ब्लूमर ब)लुंडबर्ग क)स्पेन्सर ड)नेल स्मेल्सर
- 6 द हिंदू या दैनिकाचे संपादक-----आहेत .
अ)पी.साईनाथ ब)केशवराव जेधे क)शरद जोशी ड)शरद पवार

- 7 भूदान चळवळीची सुरुवात-----यांनी केली .
 अ)महात्मा फुले ब)विनोबा भावे क) महात्मा गांधी ड)डॉ.आंबेडकर
- 8 १८८८ मध्ये-----भारत भेटीवर आले होते .
 अ)लॉर्ड कर्झन ब)ड्युक ऑफ कनॉट क)लॉर्ड वेलस्ली ड)लॉर्ड माउंट
- 9 चंपारण्य चळवळीचे नेतृत्व-----यांनी केले.
 अ)महात्मा फुले ब)राजू शेटी क) महात्मा गांधी ड) शरद जोशी
- 10 मोपला चळवळ.....राज्यात सुरु झाली.
 अ) कर्नाटक ब)केरळ क) आंध्रप्रदेश ड)गोवा
- 11 बाबासाहेब आंबेडकरांनी ज्या ठिकाणी धर्मांतर केले ती जागाया नावाने ओळखली जाते.
 अ) देवभूमी ब)वीरभूमी क) दीक्षाभूमी ड)चैत्यभूमी
- 12 १५ ऑगस्ट १९३६ रोजी बाबासाहेबांनी.....स्थापना केली.
 अ)स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) स्वतंत्र मतदार संघ क)गोलमेज परिषद ड) मनुस्मृती
- 13 पुणे करार महात्मा गांधी व.....यांच्यात झाला.
 अ)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर ब)महात्मा फुले क)शाहू महाराज ड)वि.रा. शिंदे
- 14 दलित महासंघाची स्थापना.....रोजी कोल्हापूरच्या बिंदू चौकात झाली .
 अ) ७जुलै १९९२ ब)८जुलै १९९२ क)५जुलै १९९२ ड)१०जुलै १९९२
- 15 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी काळाराम मंदिर प्रवेश.....या ठिकाणी केला.
 अ)नाशिक ब)नागपूर क)पुणे ड) मुंबई

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सामाजिक चळवळींची वैशिष्ट्ये लिहा
- 2 स्टॉकडल यांचे सामाजिक चळवळींचे घटक लिहा.
- 3 शेतकरी आत्महत्या
- 4 धर्मांतर

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सामाजिक चळवळींची व्याख्या व अर्थ स्पष्ट करा
- 2 तेलंगणा किसान आंदोलन
- 3 सत्यशोधक चळवळीचे वर्णन करा .
- 4 महाराष्ट्रातील आरक्षनाविषयीच्या चळवळी लिहा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतातील शेतकऱ्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.
- 2 भारतातील दलितांच्या विविध समस्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023

Sociology (Optional) Paper-IV

SOCO4: Social Movement in India

Day and Date: Thursday, 25/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- 1 सामाजिक चळवळीचा उदय-----मधून झाला आहे.
अ)विचारप्रनालीतून ब)सामाजिक असंतोषातून क)समूहातून ड)समाजव्यवस्थेतून
- Option 2
- 2 २)सामाजिक जीवनाची नवी व्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी करण्यात येणारा-----प्रयत्न म्हणजे सामाजिक चळवळी होय.
अ)सामुहिक ब)हेतुपूर्वक क)जाणीवपूर्वक ड)प्राथमिक
- Option 1
- 3 सामाजिक चळवळीला यश प्राप्त होण्यासाठी जशी संघटनेची गरज असते तशी-----ची गरज असते .
अ)संघटन ब)मार्गाची क)नेतृत्वाची ड)संरचना
- Option 3
- 4 सामाजिक चळवळ ही-----प्रक्रिया आहे .
अ)निरंतर ब)संस्थीकृत क)उद्दिष्ट्ये ड)नैमीतिक
- Option 1
- 5 -----यांनी संरचनात्मक तणाव ही संकल्पना मांडली .
अ)ब्लूमर ब)लुंडबर्ग क)स्पेन्सर ड)नेल स्मेल्सर
- Option 4
- 6 द हिंदू या दैनिकाचे संपादक-----आहेत .
अ)पी.साईनाथ ब)केशवराव जेधे क)शरद जोशी ड)शरद पवार
- Option 1
- 7 भूदान चळवळीची सुरुवात-----यांनी केली .
अ)महात्मा फुले ब)विनोबा भावे क) महात्मा गांधी ड)डॉ.आंबेडकर
- Option 2
- 8 १८८८ मध्ये-----भारत भेटीवर आले होते .
अ)लॉर्ड कर्झन ब)ड्युक ऑफ कनॉट क)लॉर्ड वेलस्ली ड)लॉर्ड माउंट
- Option 2
- 9 चंपारण्य चळवळीचे नेतृत्व-----यांनी केले.
अ)महात्मा फुले ब)राजू शेटी क) महात्मा गांधी ड) शरद जोशी
- Option 3
- 10 मोपला चळवळ.....राज्यात सुरु झाली.
अ) कर्नाटक ब)केरळ क) आंध्रप्रदेश ड)गोवा
- Option 2
- 11 बाबासाहेब आंबेडकरांनी ज्या ठिकाणी धर्मांतर केले ती जागाया नावाने ओळखली जाते.
अ) देवभूमी ब)वीरभूमी क) दीक्षाभूमी ड)चैत्यभूमी
- Option 3
- 12 १५ ऑगस्ट १९३६ रोजी बाबासाहेबांनी.....स्थापना केली.
अ)स्वतंत्र मजूर पक्ष ब) स्वतंत्र मतदार संघ क)गोलमेज परिषद ड) मनुस्मृती
- Option 1
- 13 पुणे करार महात्मा गांधी व.....यांच्यात झाला.
अ)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर ब)महात्मा फुले क)शाहू महाराज ड)वि.रा. शिंदे
- Option 1
- 14 दलित महासंघाची स्थापना.....रोजी कोल्हापूरच्या बिंदू चौकात झाली .
अ) ७जुलै १९९२ ब)८जुलै १९९२ क)५जुलै १९९२ ड)१०जुलै १९९२
- Option 3

15 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी काळाराम मंदिर प्रवेश.....या ठिकाणी केला.

अ)नाशिक ब)नागपूर क)पुणे ड) मुंबई

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 सामाजिक चळवळींची वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:

2 स्टॉकडल यांचे सामाजिक चळवळींचे घटक लिहा.

Ans:

3 शेतकरी आत्महत्या

Ans:

4 धर्मांतर

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सामाजिक चळवळींची व्याख्या व अर्थ स्पष्ट करा

Ans:

2 तेलंगणा किसान आंदोलन

Ans:

3 सत्यशोधक चळवळीचे वर्णन करा .

Ans:

4 महाराष्ट्रातील आरक्षनाविषयीच्या चळवळी लिहा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतातील शेतकऱ्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.

Ans:

2 भारतातील दलितांच्या विविध समस्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:
